

Projektbeskrivelse: "Virksomhedscenter - generation 2"

---

16. august 2013

Baggrund

Sigtet i førtidspensionsreformen er, at flere skal inkluderes i arbejdsfællesskabet, og at færre skal tilgå permanent offentlig forsørgelse. Med den vedtagne reform forventes det, at 15.000 borgere årligt tilbydes et ressourceforløb. Formålet med ressourceforløbet er at udvikle borgernes arbejdsevne, med henblik på at borgeren opnår en tilknytning til arbejdsmarkedet.

Samtidig har mange kontanthjælpsmodtagere modtaget hjælp i lang tid, og er dermed i betydelig risiko for at blive udstødt fra arbejdsmarkedet. Således har knap 40.000 kontanthjælpsmodtagere modtaget hjælp uafbrudt i mere end 2 år. Denne gruppe er – i lighed med personer, der får et ressourceforløb – kendetegnet ved at have komplekse problemer udover ledighed.

Indsatsen for både personer i ressourceforløb og kontanthjælpsmodtagere med komplekse problemer skal være tværfaglig og bestå af sundhedsfaglige, socialfaglige og beskæftigelsesrettede indsatser. Mange kommuner er imidlertid usikre på, hvordan man etablerer et beskæftigelsesrettet spor for de mest udsatte borgere.

Det overordnede formål med "Virksomhedscentre generation 2" er at etablere en ramme for et beskæftigelsesspor i den samlede rehabiliterende indsats, som indgår i den nye førtidspensionsreform.

En af vejene til at sikre, at udsatte ledige får de kompetencer, der skal til for at komme i job, er aktive forløb i ordinære arbejdsmiljøer.

Forskningen indikerer, at en generelt aktiv indsats for ikke-arbejdsmarkedssparate ledige reducerer risikoen for permanent marginalisering fra arbejdsmarkedet. Når man ser på effekter af de enkelte redskaber, viser forskningen, at virksomhedsrettede indsatser generelt set har positive effekter for de ikke-arbejdsmarkedssparate ledige. Det fremgår bl.a. af de økonomiske vismænds rapport fra efteråret 2012.

Siden starten af 2010 er brugen af virksomhedsrettede tilbud til ikke-arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere steget, hvilket bl.a. kan tilskrives en landsdækkende indsats i perioden 2009-2011. Refusionsændringen fra 1. januar 2011, hvor kommunerne i højere grad fik incitament til at anvende virksomhedsaktivering frem for kommunale tilbud, har samtidig virket understøttende i forhold til den sidste periode af initiativet. Samlet set steg antallet af udsatte kontanthjælpsmodtagere, der hver måned er i virksomhedsaktivering fra 4.300 i juni 2009 til 10.300 i juni 2011. Siden har tallet ligget på 11-12.000.

En af metoderne til at muliggøre aktive tilbud på virksomhederne for udsatte borgere er at organisere indsatsen i virksomhedscentre.

I virksomhedscentre kan udsatte borgere være i virksomhedspraktik, der er tilpasset borgerens situation, hvor borgeren ikke i starten skal leve op til selvstændigt at varetage opgaver på almindelige betingelser, og hvor der er plads til også at tage hensyn til problemstillinger af mere social og sundhedsmæssig karakter. På virksomheden støttes borgeren af en mentor. Virksomhedscentre kan dermed udgøre første led i, at udsatte borgere kan være på en virksomhed.

Som led i implementeringen af førtidspensionsreformen iværksættes derfor et projekt "Virksomhedscenter, generation 2", der skal understøtte, at også personer i ressourceforløb får et aktivt tilbud på en arbejdsplads og hermed får et grundlag for at udvikle arbejdsevnen og et afsæt til en fremtidig placering på arbejdsmarkedet. Udsatte kontanthjælpsmodtagere med komplekse problemer kan være i en situation, der ligger tæt på den, der kendetegner personer i ressourceforløb, og vil også indgå i målgruppen for initiativet.

Mål

Formålet med projektet er, at udvikle en landsdækkende ramme for beskæftigelsesindsatser som led i den samlede rehabiliterende indsats, som er udgangspunktet for reformen af førtidspension og fleksjob.

Det langsigtede mål med projektet er, at borgere i ressourceforløb og langvarige kontanthjælpsmodtagere kommer i job eller uddannelse.

På den korte bane skal projektet understøtte, at personer i ressourceforløb og udsatte kontanthjælpsmodtagere med komplekse problemer får et aktivt tilbud i et virksomhedscenter, der bringer dem tættere på et job eller uddannelse.

Succeskriterier

Der er følgende konkrete målbare succeskriterier:

- Udsatte borgere i målgruppen kommer i længerevarende aktive forløb på en rigtig virksomhed.
- Borgerne i målgruppen oplever progression i forløbet på en virksomhed.
- Flest mulige borgere fra målgruppen overgår fra offentlig forsørgelse til hel eller delvis selvforsørgelse: får et ordinært job på fuld eller deltid, fleksjob eller begynder på en ordinær uddannelse.
- Der udvikles konkrete modeller og metoder for, hvordan jobcentrene bedst muligt iværksætter og understøtter virksomhedsrettede forløb, hvor udsatte borgere oplever progression og udslusning i forhold til arbejdsmarkedet.

Målgruppe

Målgruppen er personer i ressourceforløb og kontanthjælpsmodtagere, der har modtaget kontanthjælp uafbrudt i minimum 2 år.

Indsatsen i Virksomhedscentre generation 2: Ni holdepunkter

Det enkelte jobcenter tilrettelægger den konkrete indsats. Nedenfor angives ni holdepunkter, der skal indgå i virksomhedscentre generation 2 for at sikre, at borgeren får en målrettet indsats, der hjælper borgeren videre mod job og uddannelse.

I. Borgerne

Borgerne fra målgruppen skal tilbydes forløb på ordinære arbejdspladser, der suppleres med den nødvendige hjælp og støtte, og hvor der er fokus på progression. Det indebærer:

1) Borgeren skal i forløb på en ordinær arbejdsplads med ordinært ansatte kolleger: Virksomhedscenterplads

- Jobcentrene skal etablere et antal pladser på ordinære virksomheder, hvor borgere i ressourceforløb eller kontanthjælpsmodtagere med mere end 2 års kontanthjælp bag sig, kommer i længerevarende forløb. Det indebærer, at virksomhederne skal kunne rumme borgere, der i udgangspunktet har et lavt funktionsniveau, og virksomhederne skal kunne tilbyde fleksibilitet mht. fremmøde, arbejdstid, varighed af forløbet og opgavevaretagelse. Borgerne skal opnå tilknytning til arbejdsmarkedet, hvorfor forløbene skal være så lange, at borgerne oplever en reel progression. Dette understøttes af en økonomistyringsmodel, der giver jobcenteret incitament til at få borgerne ud i virksomhedscentre i længerevarende forløb.

2) Borgeren skal opleve altid at have støtte fra mentor på virksomheden, når borgeren er på arbejdspladsen: Virksomhedsmentor

- Borgeren skal tilbydes støtte fra en virksomhedsmentor på virksomheden, der hjælper borgeren til rette på arbejdspladsen, hjælper og motiverer i opgavevaretagelsen og understøtter borgerens fremdrift/progression med hensyn til opgavevaretagelse, antal timer i virksomheden mv.

Virksomhedsmentoren er borgerens faste støtte på virksomheden og tilknyttes borgeren under hele forløbet. Dvs. at vedkommende skal være i løbende kontakt med borgeren, når denne er på arbejdspladsen og hjælpe og guide borgeren til at få løst og håndteret de problemer, der måtte opstå i løbet af arbejdsdagen, således at borgeren føler sig tilpas på arbejdspladsen og er motiveret for at fortsætte forløbet. Især udsatte borgere med komplekse problemer, som ofte har ringe arbejds erfaring og manglende netværk, har behov for, at virksomhedsmentoren støtter borgeren i at begå sig på en arbejdsplads.

3) Borgeren skal opleve klare mål og klare rammer for forløbet: Arbejdsaftalen

- Der skal indgås en arbejdsaftale mellem borger, virksomhed og jobcenter. Arbejdsaftalen indeholder en beskrivelse af 1) borgerens langsigtede jobønske /jobmål, 2) konkret mål for virksomhedsforløbet, 3) beskrivelse af arbejdsopgaver og timetal, samt 4) virksomhedsmentorens/kontaktpersonens rolle og støtteopgaver. Arbejdsaftalen er grundlaget for den løbende opfølgning med borgeren. Arbejdsmarkedsstyrelsen udarbejder en skabelon for arbejdsaftalen, som skal benyttes af de deltagende jobcentre.

4) Borgeren skal opleve at jobcenteret understøtter forløbet, sikrer opfølgning og progression: Tæt kontakt mellem borger, jobcenter og virksomhed

- Jobcentret skal sikre en tæt opfølgning på borgerens forløb på virksomheden og have hyppig kontakt med borger og mentor. Jobcentret fastlægger, hvor ofte, og hvordan, den tætte kontakt tilrettelægges (f.eks. på virksomheden, i jobcentret eller på anden vis). Indholdet i opfølgningen skal tage udgangspunkt i den senest indgåede arbejdsaftale samt i de progressionsmål, der indgår i det registreringssystem, der udarbejdes til projektet.
- Jobcentrene skal sikre udplaceringen af borgerne i ordinært job eller uddannelse. For personer, der er visiteret til fleksjob skal jobcenteret sikre udplacering i fleksjob. Jobcentrene skal udarbejde en strategi for udplacering af den enkelte og strategien drøftes løbende med borgeren.
- Jobcenteret skal altid være let tilgængeligt for borgeren, således at evt. problemer i relation til virksomhedscenteret tages i opløbet. Jobcentret fastlægger, hvordan tilgængeligheden tænkes sikret, fx via en fast koordinerende sagsbehandler, en fast jobkonsulent eller en anden person, som kender borgeren, som f.eks. en personlig mentor.
- Jobcenteret skal sikre, at borgeren får den fornødne støtte i form af en personlig mentor. Det skal sikres, at sociale problemer og praktiske udfordringer ikke bliver en hindring for borgerens arbejde i virksomheden. Den personlige mentor skal være bekendt med arbejdsaftalens mål, delmål mv, så der skabes sammenhæng i støtten til borgeren
- Alle borgere i målgruppen – også borgere, der ikke er i ressourceforløb eller på anden måde er sikret en koordinerende sagsbehandler – skal som led i indsatsen have en koordinerende sagsbehandler.

II. Virksomhederne

Virksomhederne skal have sikkerhed for, at den opgave, de påtager sig ved at give tilbud til udsatte borgere med komplekse problemer, understøttes af jobcenteret, og virksomhederne skal opleve, at det er en fælles opgave for virksomhed og jobcenter at hjælpe borgeren. Det indebærer:

5) Virksomheden skal have nem adgang til kommunen, herunder i akutte situationer: Fast kontaktperson i jobcentret

- Jobcenteret skal stille en fast kontaktperson til rådighed for virksomheden, som kan kontaktes inden for virksomhedens normale arbejdstid.

6) Virksomheden skal opleve, at indsatsen foregår administrativt nemt uden for meget papirarbejde: Væk med administrativt bøv!

- Jobcenteret skal indgå en kontrakt med virksomheden om et fast antal pladser for målgruppen, som virksomheden løbende stiller til rådighed for jobcenteret, dvs. at der ikke hver gang skal indgås særskilt aftale / udfyldes nye blanketter om hvert enkelt virksomhedspraktikforløb / mentorforløb.

7) Virksomheden skal opleve, at jobcenteret står parat til at klæde virksomhedsmentorerne på til at kunne håndtere personer med komplekse problemstillinger. Virksomhedsmentorerne får relevante kompetencer og mulighed for netværkskontakt med mentorer på andre virksomheder: Opkvalificering og netværk til virksomhedsmentorer

- Jobcenteret skal sikre, at alle virksomhedsmentorer deltager i kurser, så de får de relevante kompetencer. Kurserne skal give dem et kendskab til de typer af problemstillinger, som borgerne har, og til hvordan man bedst understøtter borgerne, herunder hvordan borgerens egne ressourcer bedst inddrages, hvordan der skabes en god kontakt og hvordan konflikter håndteres. Det er det enkelte jobcenters ansvar at udvikle og afholde opkvalificeringskurser for virksomhedsmentorerne.
- Jobcentrene skal afholde netværksmøder blandt virksomhedsmentorerne i hver enkelt kommune hvert kvartal. Netværksmøderne er et forum, hvor virksomhedsmentorerne får mulighed for at udveksle erfaringer og få inspiration. Det er jobcenterets ansvar, at de aftalte netværksaktiviteter udvikles og gennemføres.

III. Jobcentre

Jobcentrene skal sikre medarbejderne i jobcenteret ledelsesopbakning og dermed et godt grundlag for at løfte opgaven med at give borgerne relevante tilbud og understøtte virksomhederne. Det indebærer:

8) Jobcenteret skal organisere indsatsen og sikre udvikling, udbredelse af viden, inddragelse af alle relevante aktører i indsatsen mv.: Ansvarlig projektleder

- Jobcenteret skal udpege en projektleder i jobcenteret, som skal varetage opgaven med at drive og koordinere projektet, herunder sikre, at der bliver indgået aftale med virksomhederne, og at visitation i jobcenteret fungerer optimalt.
- Jobcenteret skal nedsætte en indsatsgruppe, som sikrer den nødvendige koordination mellem virksomhedsindsatsen og arbejdet i rehabiliteringsteamet, herunder i de forskellige forvaltninger, i forbindelse med implementering af projektet.
- Jobcenteret skal, på baggrund af projektansøgningen og i samspil med Arbejdsmarkedsstyrelsen udarbejde en projektplan, der med udgangspunkt i oven-

stående punkter beskriver formål, succeskriterier, aktiviteter og resultater af indsatsen. Herudover skal projektplanen indeholde en tidsplan og synliggøre ansvaret for implementeringen af de enkelte punkter. Endvidere skal projektplanen redegøre for borgerens visitering til projektet samt hvilke typer virksomheder jobcenteret planlægger at samarbejde med. Endelig skal projektplanen redegøre for organisatoriske forhold, herunder projektlederens rolle og ansvar i forhold til øvrige jobcentermedarbejdere, inddragelse af jobcentrets ledelse i projektet samt inddragelse af rehabiliteringsteamet og kommunens øvrige forvaltninger – samt for hvem, der deltager i indsatsgruppen.

9) Jobcenteret skal bidrage til, at der skabes dokumenterbar viden om udbredelse af virksomhedscentre til personer med komplekse problemstillinger. Kvantitativ og kvalitativ evaluering af projektet kræver opbakning i de enkelte jobcentre: Evaluering

- Jobcentre, der indgår i Virksomhedscenter generation 2, skal hver have minimum 100 borgere, der påbegynder forløb i ”Virksomhedscenter generation 2” i løbet af projektets toårige periode. Minimumsvolumen er sat for at der kan trækkes viden ud af projektet.
- Jobcentre skal gennem hele projektperioden indsamle progressionsmålinger fra borgeren, mentor og den jobcentermedarbejder, der foretager opfølgningen i forhold til borgeren, jf. pkt. 4. Den koordinerende sagsbehandler har ansvaret for at progressionsmålingerne bliver indsamlet. Det er Arbejdsmarkedsstyrelsen som fastlægger hvilke progressionsmålinger, som skal indsamles. Progressionsmålingerne skal anvendes til en samlet styring og vurdering af indsatsen i det enkelte jobcenter og på tværs af de deltagende jobcentre.
- Jobcentre skal bidrage til ekstern evaluering af indsatsen. Evalueringen skal belyse indsatsen i de enkelte jobcentre ift. de opstillede succeskriterier, herunder sammenhæng til borgerens progression samt opstille anbefalinger til en fremadrettet national ramme for et beskæftigelsesforløb i den rehabiliterende indsats.

Tidsplan og implementering

Jobcentre implementerer indsatsen fra januar 2014 til januar 2016.

Indsatsen gennemføres med fælles ekstern projektunderstøttelse i jobcentre, der bl.a. faciliterer videndeling på tværs af de enkelte jobcentre. Det er et led i implementeringen i det enkelte jobcenter, at der anvendes fælles rapporteringsværktøj, fælles måling af borgerens progression og at der gennemføres en samlet evaluering af hele indsatsen med henblik på at få en bred dokumenteret viden om en effektiv beskæftigelsesindsats for udsatte grupper.

Økonomi

Der er afsat 32 mio. kr. til projektet, inkl. procesunderstøttelse og evaluering.

Jobcentre modtager tilskud til medfinansiering af projektet. Tilskuddet til jobcentret består af et fast tilskud og, et aktivitets- og resultatafhængigt tilskud:

Fast tilskud

Hvert deltagende jobcenter får i den toårige projektperiode et fast tilskud, som udgør i alt 825.000 kr. Tilskuddet skal anvendes til at medfinansiere de faste udgifter, der forudsættes i projektet. Dvs. jobcentrenes udgifter til personale, herunder en projektansvarlig koordinator, til uddannelse af koordinator og kontaktpersoner/virksomheds-mentorer samt til kvartalsvise netværksmøder for kontaktpersoner/virksomheds-mentorer.

Aktivitets- og resultatafhængigt tilskud

Hvert jobcenter får i tilsagnet derudover udmeldt en ramme for det maksimale beløb, der kan udbetales til jobcenteret i aktivitets- og resultatafhængigt tilskud.

Rammen beregnes på grundlag af jobcenterets forventede antal deltagere og et enhedsbeløb på 10.800 kr. pr. deltager. Et jobcenter, der søger om at indgå i projektet med 100 deltagere har en ramme på 1.080.000 kr.

Der udløses følgende tilskud inden for rammen:

- Når en borger er i aktivt forløb på en virksomhed i minimum tre måneder, udløses et tilskud på 1.500 kr. pr. måned borgeren er i virksomhedsforløb. Afbrydes forløbet inden tre måneder gives kun tilskud, såfremt forløbet genoptages på samme eller anden virksomhed inden for fire uger – og det samlede forløb er minimum tre måneder.
- Når en borger efter aktivt forløb på en virksomhed som del af projektet, har været i job eller fleksjob i minimum 13 uger og arbejdstiden beregnet som gennemsnit over de 13 uger er på mindst syv timer ugentligt, eller er påbegyndt ordinær uddannelse, uden anden offentlig forsørgelse end SU i minimum 13 uger, udløses et tilskud på 12.000 kr. Også uger, der ligger efter projektperiodens udløb tæller med, såfremt 13 ugers perioden er startet inden projektperiodens udløb. Særligt for borgere, der udsluses til fleksjob i kommunen, gælder, at de kun vil kunne modtage resultattilskud efter ”Virksomhedscenter generation 2”, men ikke hjemtage fleksjobbonus.

Jobcenterets resultat- og aktivitetsafhængige tilskud kan ikke overstige den fastsatte ramme, heller ikke i tilfælde hvor en opgørelse viser, at der har været større aktivitet og en større grad af udslusning end forudsat i jobcenterets ansøgning/i Arbejdsmarkedsstyrelsens tilsagn.

Opgørelse af jobcenterets samlede tilskud, foretages af Arbejdsmarkedsstyrelsen på grundlag af de sædvanlige registre hurtigst muligt efter projektets udløb.

Udbetaling af tilskud til jobcentrene

Udbetaling af det faste tilskud sker efter indsendelse af udbetalingsanmodning ved projektets start.

Udbetalingen af aktivitets- og resultatafhængigt tilskud sker når jobcenterets tilskud er opgjort, og der foreligger revisorgodkendelse af projektet. Jobcentre, der indsender udbetalingsanmodning kan få udbetalt a conto beløb. Udbetalingen, der

finder sted midtvejs i projektet, sker bl.a. på baggrund af opgjorte aktivitets- og resultattal.

Udbetalingen sker direkte til jobcenteret.

Evaluering

Der gennemføres en midtvejs- og en slutevaluering, som baseres på kvalitativ og kvantitative metoder.

Formålet med slutevalueringen er bl.a. at undersøge effekten af projektet i form af udslusning af borgerne til job og uddannelse og ift. borgernes udvikling ift. de opsatte progressionsmål. Herudover skal slutevalueringen udlede læring, der kan anvendes i udformningen af en national ramme for den virksomhedsrettede indsats for udsatte borgere.

Formålet med midtvejsevalueringen er at undersøge, om projektet er godt på vej og om der er behov for ændringer i indsatsen. Midtvejsevalueringen skal give svar på om/hvordan jobcentrene har implementeret indsatsen ift. de ni holdepunkter, jf. projektbeskrivelsen, samt opgøre borgerens udgangspunkt ved start af indsatsen ("nulpunktsmåling") og give en status for borgernes progression og hvor mange der, er kommet i job og uddannelse.